

Uredništvo
in upravnništvo:

Kolodvorske
ulice šte. 15.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:

Šeststopna peti-
vreta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano

v upravnistvu:

za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
60 kr., na mesec
60 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja

za celo leto 10 gld.,
za pol leta 5 gld.,
za četrt leta 2 gld.
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 82.

V Ljubljani v soboto, 7. junija 1884.

Tečaj I.

Kranjska hranilnica in nemška šola v Ljubljani.

Pred enim tednom je sklenil občni zbor kranjske hranilnice, voliti petdeset tisoč goldinarjev za delavska stanovanja ter na društvene troške ustanoviti in vzdržati nemško četverorazrednico v Ljubljani, oboje v trajni spomin osrečevalnega prihoda Nj. veličanstva. Vladni zastopnik, priznava sicer človekoljubne namene hranilničnega društva, moral je vendar opozarjati na § 12. hranilničnega regulativa s 26. septembra 1884, šte. 29304, kateri slove: „*Sollte der Reservefond eine höhere Summe erreichen, als für diesen Zweck mit Rücksicht auf den Stand der Anstalt erforderlich erscheint, so kann, . . . ein angemessener Theil desselben, über vorläufig einzuholende Genehmigung der vereinigten Hofkanzlei (ali sedaj deželne vlade), zu wohlthätigen oder gemeinnützigen Localzwecken verwendet werden.*“

Po tej določbi ima tedaj vlada potrditi sklepa, in stoprav od te potrditve zavisna je njih pravna moč in veljavnost.

Znano je, da je sklep kranjske hranilnice o napravi nemške četverorazrednice takoj po vsej deželi med slovenskim prebivalstvom vzbudil nevoljo, katera se je že izrazila v nekem protestu ter bode gotovo prouzročila še mnogo sličnih izjav in pritožeb od strani slovenskih vladnikov. To nam nalaga dolžnost, baviti se tudi s tem vprašanjem. Storili bomo to „*sine ira et studio*“, oziraje se le na zakonske določbe in stvarne razloge, ne da bi hoteli v katerem koli oziru prejudicirati vladi, ki bode sigurno ukrenila v tem slučaju, kar ji vlevajo postave in ozir na koristi naše dežele.

Pred vsem pa moramo poudarjati, da tu ne gre za vprašanje, ali dobijo ljubljanski Nemci sploh svojo nemško šolo ali ne? Ta stvar je že z davna rešena postavnim p. o. m.; uže § 59 drž. postave z 14. maja 1869 in v soglasji z njim § 1. dež. post. z 29. apr. 1873

določa, da se mora šola ustanoviti povsod tam, kjer se oglašata vsaj 40 za šolo godnih otrok, kateri imajo več nego pol milje (po šolski noveli z 2. maja 1883 več nego 4 kilometre) do bližnje šole. V tem smislu tolmači ta zakon ministerstvo, v tem smislu ga razlaga upravno sodišče, katero zaporedoma odbija vse pritožbe, naperjene proti izpeljavi teh določb. Brnsko mesto, nemško-česki mesti Brüx in Dux so se protivili ustanovi ljudskih šol s českim učnim jezikom: vse te občine izgubile so pravdo ter so jo morale izgubiti vsled jasne postavne določbe. Baš te dni čitalo se je po časnikih, da je bil Liberec (Reichenberg), trdna ta postojanka skrajnega nemštva, odbit s svojim rekurzom proti česki šoli; sedaj mora jo ustanoviti na mestne troške, in liberški Čehi dobili bodo svojo česko trirazrednico, dasi njih število pri zadnjem ljudskem številsenju ni znašalo več nego 2488 duš, tedaj niti polovice toliko, nego je bilo prijavljenih oseb z nemškim občevalnim jezikom v Ljubljani.

Taka je tedaj ta stvar! Na tem stališču je stala od nekaj narodna večina mestnega odbora, to je moralo merodajno biti tudi deželnemu šolskemu oblastvu. Trdno se nadejamo, da mestni odbor tudi v svoji sedanjosti sestavi ne bode mogel ukreniti nič drugega. Deklamacije, kakor jih čitamo n. pr. v zadnjem „Slovanu“: „S slovenskim denarjem napraviti nemško šolo, nemška ljudska šola v Ljubljani je čisto nepotrebna“ i. t. d. niso razlogi. S takimi mjlilnimi penami se sicer lahko zabavajo otročaji, resnim možem pa, kateri zastopajo gnotne in duševne koristi največje slovenske občine, ne more zadostovati tak „*Krimskrams der Imagination*“, oni se ne morejo navduševati za slavnoznano načelo, katero dunajski Nemec drastično izraža z besedo: „*Justamentnöt*“, oni ne bodo mogli posnemati dolgoratega preživača, kateri se s svojimi rogovi v bran postavlja dirjajočemu parnemu hlaponu! Mestni zastop ljubljanski bode znal, da kakor hitro ljubljanski Nemci zahtevajo

svojo nemško šolo — in to se je med tem uže zgodilo — jim zakon jo priznava v razmerji, določenem s § 11 dež. šolske postave. Tej nujnosti se ne bode mogel upirati, in vprašanje se suče tedaj le okoli tega, ali bode potrebno nemško šolo ustanovilo mesto ljubljansko ali jo bode na svoje troške prevzela kranjska hranilnica.

V tem oziru tedaj ne bi mogli ugovarjati sklepu kranjske hranilnice, olajšati mestni budget za izdatno svoto, toda drugi pomisleki vsiljujejo se vsakemu nepristranskemu opazovalcu. Ne bomo se spuščali v razpravo vprašanja, če je baš hranilnično ravnateljstvo, vodstvo tedaj denarnega zavoda, poklicano, ne le ustanoviti, temveč tudi stalno vzdržati šolo, imenovati učitelje in ravnatelja, vplivati na učne črteže i. t. d. Skoraj se nam vidi, da se ta posel le slabo strinja z delokrogom hranilničnih ravnateljev — toda le tangirati smo hoteli to zadevo, in naglašati nam je drugih razlogov, na katere se bode gotovo tudi vlada morala ozirati, preden da potrdi hranilnične sklepe.

Ne dá se namreč tajiti, da se z ustanovo hranilnične Fran Josipove šole stalno obremenijo rezervni zaklad tega društva. In to za precejšnjo svoto, kajti gola fikcija je, ako si domišljevajo gospodje, da bode v ta namen zadostovalo na leto 4000, k večjemu 5000 gld., tedaj obresti, recimo od 100000 gld. Pozabiti ne smemo, da se k učiteljskim plačam imajo prištevati petletne doklade, remuneracije in podpore, potem pokojnine — (in ljudski učitelji imajo slabo navado, da dolgo uživajo svoje trdo zaslužene penzije) — dalje troški za šolskega slugo, za hišno opravilo, za zbirko učnih pripomočkov in za sto drugih rečij, na koje v prvem trenutku nikdo niti mislil ni. In tedaj smelo trdimo, da bode hranilnična šola kmalu stala 7000 do 8000 gld. na leto, tedaj zahtevala obresti od 140000 do 160000 gld.

Stalno obremenjen bode tedaj z novo šolo rezervni zaklad, — a kaj je namen temu fondu? To določa § 20 hranilničnih pravil,

Listek.

Spomladi le nikar!

Vekovita usoda izrednih talentov je, da vzbujajo zavist podlih protivnikov, kateri z nagajivim zobom glodačem hlastno ogledajo laborov venec, od hvaležnega národa ovit okolo temena zaslužnemu možu. „*Es liebt die Welt, das Strahlende zu schwärzen!*“ pravi nemški pesnik, in kar se dandanes z neke strani godi prvemu slovenskemu pesniku sedanje dōbe, J. o. s. Stritarju, je uprav drastična ilustracija Schillerjevega izreka. Skako vzgledno pieteto je dr. Iv. T. v 21. šte. „Slovana“ svojim rojakom opisal Stritarjeve zasluge! „Že dolgo časa — pripoveduje o Stritarju — je živel sam o kapitalu, in ni čuda, da mu je konečno pošla zaloga! Potem je pričel ponarejati denar, in ko mu je ljudstvo odgovorilo: prijatelj, denar, ki ga kuješ, ne nosi več tvoje podobe! razsrdil se je in raztogotil ter kričal, da je ljudstvo, katero dobri denar bolje ceni od ponarejenega, nehvaležno in brez zdravega okusa!“ Na vrhunec

pa se je povzpela Stritarjev Zojlus, primerjajoč mojstra-pesnika s starim glumačem, kateri, obdan z zlatimi penami in napačnim bleskom, še jedenkrat nastopi upajoč, da bodo skrhanega grla skrhani glasovi navdušili občinstvo isto tako, kakor so ga navduševali tedaj, ko so še sladko doneli iz mladega grla! Tak prizor je mučen — dostavlja „Slovano“ esthetik — posebno pa občinstvu, ki se hoté ali nehoté (ako mora gledati starčka na odru) spomina izreka: „*Sic transit gloria mundi!*“

S čudovitim taktom našel je naš dunajski prijatelj in sodelavec primeren odgovor na to surovost, lapidaren odgovor, obstoječ iz treh črk, bolj pomenljiv nego dolge razprave „*pro domo*“. „A kaj (hočem odgovarjati) gospodu dr. Iv. T.—u v „Slovano“? — vpraša Stritar koncem svojega „Págovora“, — Nič!“

In zopet je stépil na oder surovo zasmehovani „starček“, zopet je vzel v roke „pohabljené“ strune, kojim smo nekaj prislušali z zamolklim navdušenjem, in izvabil jim je v srce segajoče glasove, kakor jih z davna uže nismo več čuli po slovenskem logu. Zadnja številka „Ljubljanskega Zvona“ prinaša na prvi strani elegično pesen Stritarjevo: „Spo-

mladi le nikar!“, najlepši proizvod divne njegove muze. S privoljenjem „Zvon“-ovega urednika ponatisnemo duhtečo pesen, prešinjeno z nevenljivim čarom prave, nehlinjene poezije. Obogatil je pesnik s prekrasnim darom slovensko slovstvo, ob enem pa z dovršenim umotvorom menda za nekaj časa usta zamašil pritlikavemu rodu svojih obrekovalcev. Pesen se glasi:

Dan se bliža, skôraj mi napoči,
Vsaki živi stvari dan strašán;
Dan, ki dušo od telesa loči,
Pridi, klanjam se nebeški moči,
Meni ni strašán poslednji dan!

To okó, ki v njem nebó brezmejno
Ogledava se in drobna stvar;
Ki sedaj takó svetlobe zejno
Pije luč nebeško blagodejno, —
Skôraj zadnji mu ugasne žar.

Srce to, ki up in strah in želje
Noč in dan mirú mu ne dáde;
Žalost mine, mine mu veselje,
Ko ga umirí z nebá povelje,
Vekomaj bo mirno to srce.

kateri od rezervnega zaklada zahteva, da jamči vložnikom za največjo varnost ulog ter nadomesti eventualne izgube, da se ž njim pokrijejo upravni troški, ako se ne morejo po polnem pokriti iz navadnih dohodkov, da se iz njega dopolnijo pokojnine in miloščine, v kolikor v ta namen ne zadostuje letni dohodek penzijske zaklade, ter končno, da se po njem podpirajo dobrodejni, občekoristni lokalni in deželni nameni. Vsakako bode tedaj en del dohodkov rezervnega fonda odtegnen glavnemu namenu, izraženemu v odstavku a) in b) § 20, ako se z napravo nemške četverorazrednice naloži trajno breme tej zakladi.

Dobro znamo, da je hranilnično društvo vsled izbornega svojega vodstva v prijetnem položaju, da se mu ni treba zatekati v rezervni zaklad, temveč da se ta fond leto za letom iz letnih dohodkov množi in širi. Tako utrjeno je ugodno stanje kranjske hranilnice, da skóraj niti misliti ni na kako neugodno spremembo. Ali po vsem nemogoča vender le ni! Kedo je nam porok, da ne nastane tudi v naši državi jedna onih velikih gospodarstvenih kriz, katera z elementarno silo uničuje, kar so v potu svojega obraza zidali rodovi, katera razsipa in raznaša, kar so z mravljinčjo marljivostjo nabrale cele generacije? V taki vihri bode morda tudi naša hranilnica morala segati po nabrani rezervi, bode morala za nekaj časa opustiti svoje dobrodejne podpore ter se omejiti na druge svoje naloge. Ali svoje šole odkrižati se tedaj ne bo mogla, kajti recimo tudi, da jo razpusti v tako usodnem trenutku, učiteljev svojih se vender ne more iznebiti in pokojnine se bodo morale izplačevati prej ko slej.

In uže v tem momentu tiči nek razlog, ki utegne preglavico delati marsikateremu izmed vložnikov, ter je na vsak način premisleka vreden.

(Konec prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Prihodnji ponedeljek začel bode deželni zbor goriški svoje zborovanje. Javlja se, da pridejo v tej sesiji zanimivi in za Goriško zelo važni predlogi na dnevni red.

V predčerašnji seji hrvatskega sabora predložila je vlada osnovo proračuna, kateri iznaša za avtonomno upravo Hrvatske in Slavonije za leto 1884, 4008833 forintov, torej za 5793 forintov manje, nego za leto 1883. Kot pokritje navaja lastne dohodke posameznih oddelkov deželne vlade z 286312 forintov in pa 3725521 forintov dohodkov iz tangente direktnih in indirektnih davkov.

Ogerska vlada poprijela se je resnih sredstev, da se zaprečijo krvavi volilni ekscesi.

Bodi! Kakor okno čem zapreti
To okó, da bo mi noč okrog;
Saj zadosti videl sem na sveti,
Ko človeka videl sem trpeti:
Zemskih sem nagledal se nadlóg.

Bodi! Sree to naj že miruje,
Kakor dete trudno naj zaspí;
Bolečine svoje, in kar huje,
Bolečine je nosilo tuje, —
Čas, da težko breme odloží.

Bodi! Temno zagrinjalo pade
Ter zakrij mi solnce zlati zar;
Kadar te je volja, me presádi,
Stvarnik, v drugi svet, le ne spomladi,
Le spomladi, prosim te, nikár!

Ko vse tiho v logu in dobravi,
Redek grm in gólo je drevó;
Ko marjetice mrjó po travi,
V južni kraj leteli so žrjavi,
Duh tedaj zapústi mi teló.

Ne sedaj, ko s cvetjem svet odeva,
Radost trosi, koder gré, pomlád;
Srca solnce in zemljó ogreva,

Sklenilo se je, da se ima v vseh važnejših mestih namestiti vojaška posadka, kateri bode naloga, skrbeti za javni red in mir. Gotovo je žalostno, da je vlada bila prisiljena, poslužiti se vojaške sile in bati se je, da pri raznih volilnih shodih pride do resnega sukoba med volilci in vojniki.

„Pol. Corresp.“ piše se iz Sarajeva, da se položaj v zasedenih provincijah od dne do dne boljša. Tudi materijalno blagostanje prebivalstva se množi; poljedelstvo in živinoreja vidno napreduje in ljudstvo je zadovoljno z novo upravo. Tudi izseljevanje mohamedancev je ponehalo.

Tuje dežele.

Srbska narodna skupščina bavi se sedaj z reformo srbskih financ. Finančni odbor skupščine predlaga, da se po polnem odpravi glavarina (*Kopfsteuer*), a na njeno mesto da se uvede zemljišni in dohodninski davek. Na ta način se bo uvel namesto dosedanjega neenakega davka pravičen davek, odgovarjajoč velikosti posestva in dohodkov. Vsi članovi finančnega odbora izjavili so se za reformo.

V francoskem senatu razpravlja se zakonska osnova o razrešnji zakona (*Ehescheidung*). Marcel Berthe je proti razrešenju zakona v interesu delavskega stanu, kateri bi potem trpel škodo, ker bi žena, ločena od moža, ne mogla vzdržavati svojo famijlo. Naquet je odgovoril, da se vsled razrešenja samo popravi, kar se slabega stori, ako se zakonska samovoljno ločita. Žena delavca, katero je zapustil mož, more vzdržavati sebe in famijlo samo v nezakoniti zvezi; a nikdo jej ne bode zameril, ako si v drugi zakoniti zvezi poišče svoje obskrbljenje.

Gledé egiptovske konference poroča se, da je sedaj malo upanja, da bi se konferenca sešla, ker se ni posrečilo doseči sporazumljenja med Francosko in Angleško. Najnovejše vesti celó pravijo, da se je dogovarjanje med francoskim in angleškim kabinetom po polnem razbilo.

Dopisi.

Iz Kranja 6. junija. (Izv. dop.) Te dni se je dogodila v našem obližji zgodbica, kateri bi nihče ne prisojal, da je mogoča med našim vrlim ljudstvom, tako diši po velikomestnem „švindlu.“ Posestnik France Bajželj iz Zgoranjega Bitnja je dobil od sorodnice na Koroškem 200 gld. denarja po pošti. Nek drugi France Bajželj iz Stražiš je šel na pošto in tam vzel denar, češ, saj je on tudi „France Bajželj!“ Misel, da on pač nema od nikake strani dobiti tolike svote, mu ni grenila vesti — saj je bil France Bajželj! Ko ga je pravi lastnik pozval, da naj mu dá nazaj nepravilno pridobljene novce, ni nič pomagalo. Zato je pravi France Bajželj pozval žandarmerijo na pomoč.

V gozdu zelenečem kos prepeva,
Ljubi, snubi vrabec in strnád.

Ko življenje iz življenja klije,
Vse veselo giblje se povsod;
Ko lepoto, ki po svetu sije,
Kakor méd metulj okó mi piše,
O kakó bi mogel zdaj od tod!

Saj ne branim se; ko dan napoči,
Zapovej, življenja gospodar,
Da se duh mi od telesa loči,
Klanjam volji tvoji se in moči, —
Le spomladi, stvarnik moj, nikár!

O proizvodih dr. Iv. T.—jevega sloga izjavil bode nepokvarjeni okus poznejših rodov, — kakor se nadejamo, kmalu — sodbo svojo, nepremišljenega politika komične skoke spoznaval bode o pravem času zdravi razum slovenskega naroda. Ali se bode g. dr. Iv. T.— kmalu zopet upal na kritično-estetično polje, na katerem je ravnokar tako sijajno dokazal duševno razboritost in plemenito srce? Dvomimo, jako dvomimo!

Komaj je pseudo-adresat zvedel o tem koraku, prinesel je lastniku nazaj 101 gld. — druge novce pa je uže bil porabil, kakor je trdil. Žandarmerija je preiskala koč nepoštenega možakarja, a denarja ni dobila nič. Pač pa mu je vzela za 37 gld. blaga, katerega si je bil nakupil za tuje novce; ostale goldinarje je bil drugod potrosil. — Možaka poštenjaka so prijeli in odvedli v bližnji Kranj pod ključ.

Iz tržiške okolice 6. junija. (Izv. dop.) Iz naše okolice se le redkoma v časnikih kaj bere in tudi danes Vam ne morem nič veselega poročati. Kakor so mnogovrstne pritožbe o žganjepitji po vsem opravičene, tako se tudi v našem kraju množijo nasledki te grdobije. Dogodjaj, ki ga Vam zabeležim, je živ dokaz, da nesrečno žganje človeka zares podivja. Pretekli torek na večer okolo 9. ure nastal je pred krčmo Jakoba Zupana v Retnjah prepir in potem hud pretep med nekaterimi fantalini. Lehko si mislite, kako divje so se klali, ker sta brata Janez in Gašper Čepič, prvi pet sunljejev z nožem, da so mu čreva iz trebuha stopile — drugi pa osemnajst sunljejev, tudi z nožem, dobila.

Iz Trsta 5. junija. (Izv. dop.) Danes ob 2. uri je prišel grški kralj Jurij na svoji jahti „Amfitrite“ v Trst s svojimi sinovi in jedno hčerjo. Tukajšna grška naselbina najela je več Lloydovih parnikov, kateri so mu šli, gosto zasajeni naproti do Pirana. Kralj je imel uže sinoč priti v Trst, pa vreme na morji ob dalmatinskem obrežji je bilo tako burno, da se je kraljeva ladija morala v Visu vstaviti, od koder je sinoč ob 8. uri odplula. Ta ladija ima velikanski stroj ter vozi hitro, ko malo kateri parnik. Ona ima štiri dimnike, je velika in dolga ter reže valovje ko lastovka zrak. „Amfitrite“ je pa še zaradi vstaje na Kreti znamenita, kajti iz vseh turških oklopnice se je norčevala.

Prejšnje nje ime bilo je „Panhellenion“. Pod tem naslovom je navzile pazljivi straži turške brodovja vozila živež, orožje in streliivo vstašem na Kreto. Nikdar je ni zasahilo vojno turško brodovje, in ako je trčila nanj, metala je iz svojih topov smrtno kroglo na turške oklopnice ter ob enem zgnila izpred oči. Necega jutra izkrcavala je v nekem zalivu ustašem potrebne stvari, dve turški oklopnici ste jo zapazili, zaliv blokirali, in gorje ladiji, katera bi se bila drznila mimo turških fregat uteči. Zaliv je bil plitev, oklopnici ste tedaj daleč od zunaj ostali in pazljivo stražili, kedaj bode vstaška tica pobegnila, toda zastonj! Kapetan „Panhellenion“ zaukaže namreč, da naj ustaši z otoka vedno donašajo zelenega grmovja, slame in drugih tvarin, katere prouzročujejo mnogo dima.

S tem so kurili neprenehoma ladijo, da se je iz vseh štirih dimnikov kadilo ves dan ko iz pekla, po noči se vé, da ni bilo tega treba. Turški oklopnici videvši, da „Panhellenion“ kuri svoj stroj, da bi ložje pobegnili, začneta tudi kuriti, neprestano, da so imeli dovolj para. Toda tretji dan, ko niso Turki imeli več premoga, in niso mogli več kuriti, popihala jo je „Panhellenion“ pri lepem dnevu iz zaliva Turkom pred nosom, ne da bi je bili mogli loviti, ker so njih stroji stali. Iz tega uzroka hotel sem omeniti to kraljevo ladijo, na katero smejo Grki v istini ponosni biti.

V soboto bodo volitve v koprskem okraji; zmaga je gotovo naša, Italijani se sicer trudijo na vse pretege, lazijo okolo nekaterih volilcev, pošiljajo svoje apostole k njim, jim celo grozé, toda zaupanje imamo, da hrast se omaja in hrib, a zvestoba volilnih mož ne gane. Istrsko laško politično društvo dela na vse kriptje, kar lazi in gre, vse je v boj zagrnalo proti našim volilcem. Nasprotna kandidata v koprskem okraji sta dva zagrizena Italijana, v volovskem okraji se niti kandidata postaviti niso upali. O volilnem izidu hočem telegrafično poročati. (Prosimo! Uredn.)

Razne vesti.

— (Venera) je od 1. junija naprej v največjem blesku in zato se vidi lahko pri belem dnevu — se vé v naši Ljubljani je to precej problematično, ker imamo tako tožno — jesensko vreme. Kdor ima daljnogled, ki povekša 6- do 8krat, jo zamore ob 11. uri zjutraj prav lepo opazovati; a tudi s prostim očesom se zamore videti, če je zrak čist in se gleda skozi črno cev, ki zadržuje moteče solnčne žarke od očesa.

— (Hitrost in moč konj.) V „Journal des Débats“ priobčuje K. de Parville sledeče zanimljive podatke o omenjenem predmetu. Hitrost je sploh toliko večja, kolikor manjši je tovor, ki ga ima žival vleči, oziroma nositi. Sploh se pa lahko reče, da konj, ki vlačí tovore na čolnih, premeri pol metra v eni sekundi; navadno tovarno kljuse en meter, pri vojaških transportih 1-2 metra, v navadnem trabu 3-3 metra, v vojaškem galopu 4-44 metra, v galopu pri dirkah 13 metrov; da, posebno izvrstni konji za dirke še celo 16 metrov, tedaj tako hitro kot brzovlaki. Pri omenjeni normalni hitrosti znaša breme za čolnarskega konja 77 kilogramov, ali 38-5 metričnih kilogramov v sekundi. Ker dela tak konj deset ur na dan, odvrže njegovo delo v tem času za 1386 000 metričnih kilogramov. Tovarna kljusa zaleže pri deturnem dnevnem delu za 2 041 200 metričnih kilogramov; vojaški konj za 1 512 000; fjakarski konj za 1 058 400. Sicer pa menjuje delo konj med 35 in 65 metričnimi kilogrami v sekundi ter zaostaja za konjsko silo pri parnikih močno. Človek izvrši, ne da bi se premočno trudil, kot težak, 7-5 metričnih kilogramov v sekundi, kar je toliko, kot pri osemurnem dnevnem delu 210 000 metričnih kilogramov na dan. Letavci pa tudi lahko zdrže tri ure na dan, če znaša hitrost njihovega teka tri metre v sekundi. Človek seveda opravi in zdrži sam na sebi veliko menj, kot konj, zato je pa konj tudi tolikokrat težji. Če pa jemljemo ravno ozir na težo, so vspehi pri delu skoro jedni in isti pri človeku in pri konji.

— (Strašna nesreča na železnici) blizu Salisbury na Angleškem, o kateri smo uže poročali brzojavnim potom, zgodila se je vsled tega, ker je vlak skočil iz tira. Samo dve lokomotivi ste ostali na šinah, vsi vagoni so se prevrnili čez 30 metrov visok nasip. Vagoni so se deloma razbili, deloma pogreznili v močvirnat svet, ki leži ob nasipu. Od vseh potnikov je le jeden nepoškodovan!

Domače stvari.

— (Na adresu „Slovenskega Naroda.“) Včerajšnja številka „Slov. Naroda“ prinaša med domačimi stvarmi notico, v kateri na zlobni način tolmači faktum, da je prof. Šuklje brez pogoja umaknil svojo tožbo proti g. dr. Ivanu Tavčarju. — Istina je, da je glavni urednik „Ljublj. Lista“, surovo napaden od dotičnega odvetnika, sodnijsko pot nastopil in nastopiti moral, ker mu je dobro znano, da je „Orlando furioso“ radikalne stranke navzlic svoji navadni brezobzirnosti vendar ginljivo obziren gledé svojega ljubelega telesnega zdravja. Prof. Šuklje bil je pripravljen z uradnimi akti in verodostojnimi odličnimi pričami pred porotniki dokazati, da je insinucija dr. Tavčarja čisto navadna, po vsem neosnovana laž. To je tudi dr. Tavčar dobro znal, sicer ne bi bil uležil ugovora pri graški nadsodnji, katerega je pa nadsodnja zavrgla — temveč pred sodiščem navajal bi dokaze za svojo trditev. Ali profesorju Šukljeju prigovarjali so osobni in politični prijatelji, naj odstopi od tožbe, ker bode sicer domači razpor, škodljiv vsemu narodnemu gibanju, vsled te pravde neizmerno se poostri. La ta ozir vplival je toliko na glavne urednika našega lista, kateri je ob enem narodni deželni poslanec, da se je udal prijateljskemu prigovarjanju. Obžaluje, da se je varal gledé lojalitete nasprotne nam stranke. Tedaj je v neprijetnem položaju, „Slov. Narod“ ter vsem onim, kateri posnemovaje „Narodov“ vzgled ponavljajo njegovo obrekovanje, odločno izjaviti, da je „Ljublj. List“ izključna lastnina založnika gosp. Ot. Bambergarja ter ravno tako malo kakor njegov urednik v kateri si bode zvezi z dispozicijskim zakladom

ali kakim drugim državnim fondom, da je bilo tedaj očitjanje dr. Tavčarja, izražano v znanem „Poslanem“ „Slov. Naroda“, gola, po vsem neutemeljena laž. To svojo izjavo bode profesor Fr. Šuklje zastopal, kakor komu drago, pred sodnijo ali osobno.

— (Semeniški vodja) je postal začasno konsist. svetnik in špiritual semeniški, g. Ivan Flis.

— („Matica Slovenska“) ima v sredo 16. junija ob 5. uri popoldne LXIII. odborovo sejo v Matičini hiši na Kongresnem trgu štev. 7. Dnevni red: 1.) Potrjenje zapisnika o LXII. odborovi seji. 2.) Naznanila prvosedstva. 3.) Poročilo tajništva. 4.) Pretresovanje prenaterejenih pravil in opravljenega reda. 5.) Poročilo gospodarskega odseka. 6.) Posamezni nasveti.

— (Pogreb) preč. g. kaplana trnovskega, Ivana Kilarja, vršil se je včeraj ob 1/2 7. uri zvečer jako sijajno. Skorej vsi farani so spremili ljubljene pastirja k večnemu počitku. Med zalujočimi smo opazili g. župana Grassellija, več gg. kanonikov in državnega poslanca g. Kluna. Spreved je vodil stolni župnik, kanonik gospod Urbas.

— (Zlata poroka.) 10. t. m. bode se vršila v trnovski farni cerkvi redka slovesnost. Posesnik Josip Vidmar bode obhajal s svojo ženo Marijo, roj. Verbančičevo, zlato poroko. Poročena sta bila 12. maja l. 1884 na Dobrovi.

— (Žveplenke jedla) je včeraj popoldne 70letna Katarina Boh iz Ilovice. Mestni zdravnik je ukazal, da so jo odpeljali v bolnico.

— (Pod voz) je prišel včeraj popoldne ob štirih pred R. Luckmannovo hišo na Poljanski cesti 4letni fantek Rudolf Kramar. Splezal je brez hlapčevega vedeža na zadnje kolo voza in ko hlapec konje požene, šlo je zadnje kolo ubogemu fantičku čez prsi, kojega so težko ranjenega morali odnesti v bolnico.

— (Pretep.) V Godešiču pri Škofji Loki jo bil binkoštna praznike tudi pretep. 2. t. m. po noči zaboden je bil kmetski fant Tone Alič v glavo, Ivan Križaj pa v vrat. Prvi je jako nevarno ranjen in na vsak način zgubi jedno oko, če hujega ne bode. Drugi pa je tudi težko poškodovan.

— (Tatvine.) Predvčerajšnjem popoldne vkradli so kočarju Isteniču v Rudniku neznani tatovi iz sobe njegove hiše vso njegovo praznično obleko in nekaj v suknji shranjenega denarja. — Izidorju Gutmanu, tehniku z Dunaja, ki je v družbi s štirimi kolegi na potovanju predvčerajšnjem prenočeval v gostilnici g. Goltnerja, je po noči, ko je spal, ukradel neznat tat srebrno uro z monogramom „J. G.“ na pokrovu, verižico iz niklja in pritrjenim tako zvanim Jurjevim tolarjem z letnico „1625“; vse je vredno 25 gld. — V podkóvski šoli na Poljanah bilo je včeraj ukradeno kovaču Ravniku iz zaprte omare, od koje je neznat tat odtrgal ključanico, mnogo obleke, srebrna žepna ura s srebrno verižico in ključek; vse skup je vredno 22 gld. — Voskarju g. Oroslovu Dolencu v Gledaliških ulicah bilo je ukradeno zadnje dni mnogo rumenega voska. Tatvine sumljiv je baje znani tat Dobravec, ki posebno rad krađe kuretnino. Policija ga je zaprla.

— (Surovost.) Dne 2. t. m. v mraku sta šla dva kmetska fanta skozi Borovnico doniev v Pokojšice. Ko sta korakala skozi Borovnico, napadla sta jih dva druga fanta in vrgla na tla. Lopova sta imela v ruti zavezano kamenje, s katerim sta neusmiljeno mlatila po vbogih žrtvah. Tudi z nogami sta jih suvala. Jeden izmed napadenih ima sedem ran na glavi, drugi pa šest; vrh tega mu je poškodovana desna roka. Oba sta težko ranjena. Surova napadovalca trdita, da sta v pijanosti izvršila zločin — a upati je, da jih ta izgovor ne bode rešil zaslužene kazni.

— (Nevaren človek.) V hlevu posesnika Ivana P. (vulgo Jurež) v Lukovci godila se je 1. t. m. proti večeru sledeča znamenita dogodka. Kočar Karl Čuden prepirlal se je iz malenkostnega vzroka z Antonom Ž. v omenjenem hlevu. Ko Pleško čuje prepir in rovanje, pokazal je Čudnu hlevne duri, češ, tak „ravbar“ naj se takoj pobere. Ker Čuden ni vbogal in celo z žepnim nožem žugal, vrgel je omenjeni Anton Ž. s pomočjo svojih dveh sinov Čudna na kup peska pred hlevom ter mu vzel nož. Čuden pa se je s črnimi mislimi vzdignil s kupa, šel domov, prinesel nazaj veliko sekuro

in letel pred hišo Pleškotovo, vedno kričé: „Jureža mora hudič vzeti!“ Ljudje so bili pametni in so zaprli pred divjakom hišne duri. Čuden je parkrat vsekalo po vratih in oknu, potem pa je skočil k bližnjemu kozolcu in tam jel sekati lesen steber. Ko se je malo naveličal, šel je zopet domov, a okoli 9. ure pride v novi terišče, oborožen s puško! Postavil se je pred hišo in vpil, kakor nekdanj Lamberger Posavec proti Pegamu: „Prokleti Jurež, pojdi vun, jaz te moram vstreliti!“ — Res je nameril v sobo in sprožil, a počila je le ká-pica, smodnik se ni vnel. Po tem činu se je dal Čuden pogovoriti od župana in šel je zopet proti domu. Od tedaj miruje; a ker je znan kot nevaren človek, ki se rad pretepa, vzela mu je žandarmarija puško. Nož pa so oddali sodniji.

— (Pretep.) Dne 1. t. m. zvečer so ga vlekli kmetski fantje v gostilnici Ivana S. v Vnanji Gorici pri Ljubljani. Da bi bila zabava boljša, jeli so se končno prepirati; posebno nek Ivan S. imel je glavne zasluge, da se je stvar tako zasukala. Bil je pa vendar toliko pameten, da je šel iz pivnice in jo krenil naravnost domov. Ostalim pa je bilo srčno žal, da bi Ivan S. prišel kar meni nič, tebi nič v posteljo. Zato je skočil za njim Tone S. in ga s kamenjem, kojega je pobral na cesti, jel obdelavati. Brat napadenega, Blaž S., je hotel bratu iti na pomoč, a drugi fantje ga niso pustili na bojišče. Vsled tega jo je krenil proti domu; a noč ima svojo moč, kajti komaj je šel 1000 korakov dalje, popadle so ga trde pesti in ga vrgle na tla. Par udarcev s kamenjem je pokazalo, da ima trdo glavo. Ti udarci pa so prišli od dveh fantov, ki sta bila sledila Blaža S. Po teh poskusih so se fantje razšli, in noč je tekla mirno naprej.

— (Hrabrost.) 1. t. m. okolo 9. ure zvečer pila je družba kmetskih fantov žganje v gostilnici Jéré R. v Tomišlji. Ko so se vračali fantje domov na močvirje, šel je nekov France Sm., ki je prej z njimi skupaj vlekli žgano kapljico, z motiko za njimi, glasno jim preteč. Ko se je tega naveličal, skočil je nazaj v hišo po — menda s samim smodnikom — nabasano puško, vstrelil pred hišo, in potem — smuk! nazaj za varni zid. Fantje pa so pridrli nazaj, pobili nekaj šip in razdžali hišna vrata; ko je bilo to dovršeno, zdelo se je obema strankama, da ste zadostili svoji časti in stvar je bila pri kraji.

Drugi dan slavnosti v Mozirji.

(Konec.)

Trobentačev glas skrajšal nam je proti 6. uri itak kratko spanje. Skoraj iz vseh hiš dohajali so „Sokoli“, pevci in drugi gostje k gostilni „pri avstrijskem cesarju“ in se postavili vsak pod svoje zastavo. Ko je 7. ura odbila, so se začeli pomikati čete proti Nazaretu. Vodila jih je godba. Tej sledil je hrvatski, ljubljanski in tržaški „Sokol“, s pevci in zadej korakal je „Savinjski Sokol“, za tem pa še obilo ljudstva. Akoravno je bila cesta zaradi deževja omečena, nam je bilo vendar prav lahko korakati po taktu izvrstnih sokolskih trobentačev in jako izvežbane šmarijske godbe.

Kmalu smo zagledali cilj svojega potovanja, namreč na obrastenem holmcu stoječi samostan, na katerem so črno-rumene zastave plapolale. Zraven stoječo staro lipo krasila je narodna trobojnica. Česta nas je peljala po priproštih mostičih mimo grašine ljubljanskega škofa, „Vrbovec“ imenovane. Tudi to poslopje so bile okinčale pridne roke. Predno smo prestopili čez most, pozdravil je došle goste imenom prebivalcev dr. Gros, kot sin tega kraja, končujoč svoj govor s prisrčnim: „Dobro došli!“

Po kamenitih stopnjicah dospeli smo na vrh holmca, raz kateri smo užili krasni razgled rajske te doline. Strél možnarjev je neprestano odmeval od zelenih gor, katerih vrhunce je žalibog pokrivala gosta megla. Težko nas je ločil vabljivi glas zvoná od tega nebeskega kraja. Ko v cerkev stopimo, najdemo jo napolneno z gosti in domačim ljudstvom. Na koru pa so bili ljubljanski pevci zbrani. K orgljam prisede dr. Gros, kateri je pri prvih akordih pokazal, da je jako spreten muzik. Pevski zbor pel je res izborno: „Oče večni“ in „Ti, ki si nas stvaril“. Razun tega dodal je krepki oktet še dve latinski točki. Marsikatero oko se je rosilo med tem petjem, ker dosti poslušalcev je bilo,

kateri kaj tacega v svojem življenju slišali niso. Po maši podali smo se z godbo v hišo prijaznega g. Turnšek-a. Tu so nas čakale bogato obložene mize. Petji ljubljanskih pevcev sledilo je ono celjskih, temu godba, tej pa navdušene napitnice. Omenjamo naj ono na „Savinjsk. Sokola“, hrv. in ljublj. „Sokola“, na brate Čeha, g. Valento, na g. Razingerja itd. Tem so sledile srčne zahvale, g. Lipold-a, dr. Fon-a, g. Valentinčič-a, Januš-a, g. Bunc-a itd. Le prekmalu nam je potekel čas in treba se je bilo ločiti.

Med veselimi pogovori došli smo zopet nazaj v Mozirje. Tu nas je čakalo izvrstno kosilo, po katerem smo uže mislili na odhod. Še enkrat je šel vsakdo po trgu, da bi ne zapustil tiste brez slovesa, kateri so se mu v kratkem času tako priljubili. A nobeden ni prišel prazen nazaj, kajti vsacega okinčale so ljubke Mozirčanke s šopki in venci. Pred odhodom zapeli so pevci bl. gospdč. Lipoldovi dva komada v slovo. Potem so posedli vsi vozove in med glasnimi „živijo“ in „na svidenje“! oddrli so vozovi pod slavolokom, kjer je še enkrat zbrani „Savinjski Sokol“ zaoril gromoviti „živijo!“ v slovo. — Peljali so se nekateri skozi Braslovce, drugi pa naravnost proti Zaveu. Tudi tu poklonili so pevci dve zastave, eno bl. gospdč. Hausenbichlerjevi, eno gospicam Roblek-ovim.

Ko se je hrvaški „Sokol“ poslovil od svojih bratov (ker on je ostal do večera v Zaveu), nategnili so konjiči in presrčni „zdravstvujte“ preupil je močni „živijo“ iz grl Zavečanov.

Po prejšnjem potu pozdravljeni od vseh strani doveli so naz čili konjiči do kolodvora. Tu je pričakovalo prijateljsko in radovedno ljudstvo. — Niti najmanjšega nereda ni bilo proti izzivajočim nasprotnikom. — Tedaj vsa čast „Sokolom“! Smelo trdimo, da ga ni udeleženca te slavnosti, kateri se ne bi še spominal dolgo krasnih dni, katere je preživel v prelepi savinjski dolini.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 7. junija. „Wiener Ztg.“ javlja, da je Nj. veličanstvo podelilo češkemu namestniku baronu Krausu red železne krone I. vrste. — „Vaterland“ poroča, da sta postala grofa Egbert Belcredi in Rihard Clam-Martinic tajna svetnika.

Zagreb, 7. junija. (Deželni sabor.) Josipović pozivlja Starčevića, da naj se natančneje izjavi, oziroma prekliče izraze, s katerimi je včeraj žalil večino. Starčević odgovarja nedoločno. Josipović se izrazi, da si bode drugim potom preskrbel zadostjenja. Predsednik kara Starčevića za včerajšnja razžaljenja. Potem je bila stvar začasno pri kraju.

Trst, 7. junija. V voloskem okraji izvoljen Slavoj Jenko jednoglasno, isto tako v koprskem okraji Spinčič in Križanac. Od nasprotne strani prišli so štiri volilci in oddali protest, kojega je komisija zavrgla. Narod navdušen.

Pariz, 7. junija. Pogodba z Anamom se je podpisala.

London, 7. junija. „Reuterjev bureau“ poroča iz Kalkute, da so priprli v Lahore ogleduha, ruskega žida Balabana z obitelji vred. — „Pall mall Gazette“ protestuje zoper

misel, da „Fortnightly Review“ predstavlja nazore angleških radikalcev ali naprednjaskih liberalcev, oporeka vesti, da liberalci cenijo prijateljstvo s Francosko višje nego ono z Nemčijo in kaže na krepko, dosledno in po vsem miroljubno politiko Nemčije in na nemirno, agresivno francosko politiko ter na mnogostransko nasprotujoče si interese Francoske in Angleške po celem svetu; zato je dovolj vzroka, da naj Angleška skrbno goji prijateljstvo z Nemčijo.

Dunaj, 6. junija. Grški kralj je s princi in princesinjo došel sem. Sprejelo ga je grško poslaništvo. Svoj potni program je kralj premenil; v Petrograd ne gre direktno.

Dunaj, 6. junija. Cesar je bil danes opoldne tri četrt ure na obisku pri grškem kralju. Pozneje je kralj vrnil obisk; jutri odpotuje.

Dunaj, 6. junija. Uradnik Prve avstr. hranilnice, Karl Aigner, je pobegnil. Izneveril je 16000 gold.

Zagreb, 6. junija. (Deželni sabor.) Poslanec Majcen (stranka Vojnović) hudo napada v adresni debati Ogersko in njeno vladu. Pravi, da je adresni načrt Vojnovićev državni akt; tega sprejme v vseh podrobnostih. Josipović nasprotuje vsem trem adresnim načrtom in svetuje, da se preide memo vseh treh na dnevni red. David Starčević je potem govoril po svoji navadi; na to se je generalna debata zaključila in seja preložila na jutri.

Petrograd, 6. junija. Iz Niša se poroča: V skupščini je odgovoril ministerski predsednik o vpadu srbskih emigrantov iz Bolgarske. Bolgarska je na nekvalificiran način žalila pravo, zato je treba, da se energično zavrne. Če ne dá do nedelje zadostjenja, bodo dogovarjanja prenehala. Skupščina je jednoglasno odobrila postopanje vlade in je izrekla, da bode vlado krepko podpirala zoper zunanje revolucijonarje in kovarstva.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 7. junija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	80.60
„ „ „ srebri	81.40
Zlata renta	102. —
5% avstr. renta	95.85
Delnice narodne banke	860. —
Kreditne delnice	310. —
London 10 lir sterling	122.05
20 frankovec	9.67
Cekini c. kr.	5.76
100 drž. mark	59.60

Uradni glasnik

z dne 7. junija.

Pod varstvom: Martin Dolčič iz Šmartnega zaradi bebosti; varuhom mu je postavljen Josip Dolčič v Šmartnem na Savi. — Valentin Novak iz Vnanjih Goric zaradi bebosti; varuhom mu je postavljen brat njegov Andrej Novak iz Vnanjih Goric št. 49. — Marija Kossem, posestnica iz Črešnjevka, zaradi pijančevanja; varuh njen je Janez Kossem iz Črešnjevka hiš. št. 11.

Vknjižene firme: Pri firmi: „Société forestière et industrielle de Leskova Dolina“ izbrisan je zastopnik Amand Brun ter mestu njega vknjižen s pravom podpisovanja zastopnik Mavricij Frankl v Leskovi Dolini.

Eks. javne dražbe: V Kostanjevici zemljišča Jan. Kuharja iz Stojanskega Vrha dne 2. julija (3. prenos). — V Kranji zemljišča Ant. Ažmana (8350 gld.)

dne 1. julija, 2. avgusta in 2. septembra. — V Ljubljani zemljišče Jos. Gostinčarja iz Vevč dne 21. junija (3. narok); posestvo Franca Šteha iz Male Račne (6416 gld. 40 kr.) dne 28. junija; graščina „Velika Vas“ dne 23. junija (3. narok). — V Mokronogu njiva (100 gld.) Jan. Marolta dne 2. julija, 6. avgusta in 10. septembra. — V Trebnjem zemljišča Josipine Štancarjeve iz Nov. Mesta (259 gold.) dne 28. junija, 29. julija in 28. avgusta. — V Metliki polovica zemljišča Jankota Heraka iz Braslovice (275 gld.) dne 2. julija, 2. avgusta, 3. septembra. — V Postojini zemljišča Gašp. Vidriha iz Trnja dne 23. septembra (3. prenos). — V Senožečah zemljišča Luke in Jovane Pavlovič iz Gorič dne 6. decembra (3. prenos). — V Mokronogu zemljišče Jos. Kušarja iz Stare Vasi dne 9. julija (3. dražba). — V Senožečah zemljišča Mihe Kluna iz Mal. Brda dne 30. avgusta (3. dražba). — V Kostanjevici zemljišče Ant. Kuharja iz Dol. Pirašče (841 gold.) dne 2. jul., 30. julija in 30. septembra.

Tujci.

Dne 5. junija.

Pri **Maliči:** Milap, trgovec, in Hartinger, sohar, z Dunaja. — Schmidt, trgovec, iz Warnsdorfa. — Czáp, trgovec, s nečakinjo, iz Iglave. — Raunicher, soproga sod. svetnika, iz Dolenje Tukle. — Retter, zasebnica, iz Gorice. — Fuchs, zasebnica, iz Kokre. Pri **Slonu:** Gelles, trgovec; Pleiweiss, c. kr. rez. lajt-nant, in Schalla, inžener, z Dunaja. — Schöner, trgovec, iz Leskovca. — Bömches, soproga lekarja, s hčerjo, z Krškega.

Umrlji so:

Dne 5. junija. Janez Macorati, sin delavca, 11 mes., Poljanski nasip št. 48, driska.

Dne 6. junija. Janez Bauška, vpok. uradni sluga, 73 l., Karlovska cesta št. 15, naduha. — Neža Vratarič, soproga poštnega sluga, 54 l., Dunajska cesta št. 5, jetika.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
6. junija	7. zjutraj	733.91	+12.0	szipd. sl.	obl.	4.80 dež
	2. pop.	733.57	+16.5	vzh. sl.	d. js.	
	9. zvečer	733.59	+13.6	jzpd. sl.	*	

Podpisani usoja si priporočati

zalogo bruseljskih klobukov
in drugih stvari p. n. občinstvu;
vsakovrstne klobuke

za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnorjave, svetlo- ali temnosive, svetlo- ali temnozeleno itd., po **2 gld. 20 kr.**; **trde klobuke**, najnovejši izdelek, rjave ali črne, dobro blago, po **1 gld. 80 kr.**, najboljše po **2 gld. 20 kr.**; **svilnate cilindre**, naj-finejša roba in najlepši izdelek, po **4 gld. 50 kr.**; **klobuke za dečke** po **1 gld. do 1 gld. 50 kr.**; dalje

srajce za gospode,
spodnje hlače, vratnike, kravate

itd. itd. (4) 17
Naročbe z dežele izvršujejo se točno in vestno poštanim povzetjem.

Odličnim spoštovanjem

Ivan Soklič

v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 6.

(24) 26—12

A. Mayer-jeva

trgovina

piva v steklenicah

v Ljubljani

priporoča

carsko in izvožno marcno pivo

v zabojčkih po 25 ali 50 steklenic.

Odpretje kegljišča.

V gostilnici „pri metliškem mestu“

na potu v Udmat hiš. šte. 18,

en streljaj od šentpeterske farne cerkve, se je otvorilo

dobro opravljeno, pokrito, čisto novo kegljišče.

Podpisani uljudno vabi p. n. občinstvo k obilnemu obisku ter bode čestitim gostom vsigdar postregel z okusnimi in cenimi jedili, z izbornim metliškim in hrvatskim vinom ter s svežim Auerjevim marcnim pivom. (49) 3—3

Nace Dolinar, gostilničar.